

**LIETUVOS VYRIAUSIOJO ARCHYVARO TARNYBOS
2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

2026
Vilnius

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ARCHYVARO TARNYBOS 2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2026 m. vasario 13 d.

Vilnius

VADOVO PRANEŠIMAS

Valstybės archyvai – tai gyva Lietuvos atminties infrastruktūra, jungianti vakar dienos liudijimus su šiandienos sprendimais ir rytojaus poreikiais. Mūsų saugomas Nacionalinis dokumentų fondas liudija valstybės raidą, visuomenės patirtis ir sprendimus, o kartu kuria patikimą atskaitos tašką viešajam gyvenimui, kultūrai ir mokslui. Nuolat augant skaitmeniniam turiniui ir informacijos sklaidos greičiui, archyvų misija įgauna dar daugiau svarbos: ne tik kaupti ir saugoti, bet ir užtikrinti, kad dokumentinis paveldas būtų suprantamai, patogiai ir atsakingai pateikiamas visuomenės prieigai.

Vadovaudamiesi tarptautiniais standartais ir gerąja patirtimi, siekiame atvirų, šiuolaikiškų archyvų – tokių, kurie geba derinti tradicinę atminties institucijos funkciją su inovacijomis, pažangiomis duomenų saugojimo technologijomis ir aukštais skaidrumo reikalavimais. Archyvai nėra vien „istorijos sandėlis“ – jie tampa aktyvia pilietiškumo ugdymo, kritinio mąstymo stiprinimo ir kultūrinės tapatybės puoselėjimo platforma.

Šiomet ypač svarbi kryptis – dokumentų išsaugojimo galimybių plėtra. Tęsdami praėjusiais metais pradėtą bendradarbiavimą su „Genomika“, žengėme simboliškai ir technologiškai reikšmingą žingsnį – Kovo 11-osios aktas jau suskaitmenintas DNR formatu. Ateityje tikimės žingsnis po žingsnio tokiu būdu suskaitmeninti ir išsaugoti visus archyvų ypatingos vertės dokumentus. Tinkamai paruošti ir saugomi DNR formatu įrašyti duomenys teoriškai gali išlikti saugūs ir nuskaitomi kelis šimtus tūkstančių metų – tai leidžia naujai permąstyti, ką iš tiesų reiškia „ilgalaikė atmintis“.

2025 m. nuosekliai investavome į darbuotojų profesinių ir bendrųjų kompetencijų kėlimą – stiprinome skaitmeninio raštingumo, duomenų valdymo, komunikacijos, paslaugų kultūros ir projektinio darbo gebėjimus. Tai leidžia ne tik kokybiškiau įgyvendinti pokyčius archyvų viduje, bet ir tiksliau atliepti visuomenės, tyrėjų bei partnerių lūkesčius.

Lygiagrečiai tęsiame darbus, gerinančius archyvų prieinamumą ir paslaugų kokybę: modernizuojame informacines sistemas, tobuliname procesus, ieškome sprendimų, kurie būtų patogūs ir specialistams, ir visuomenei. Ne mažiau svarbu ir tai, kaip pasakojame apie archyvus: tęsiame bendrakūros principu kuriamas valstybės archyvų parodas, kuriose gimsta įtraukiosios istorijos, atveriančios dokumentus ne kaip „žaliavą“, o kaip gyvą kultūrinį turinį.

Didelį dėmesį šiomet skiriame archyvinių šaltinių integravimui į Bendrąsias ugdymo programas (BUP) – kad šaltiniais grįstas mokymasis pasiektų mokyklas ir ugdytų sąmoningumą bei kritinį mąstymą. Dabartiniame geopolitiniame kontekste, kai informacija tampa ir ginklu, ir taikiniu, gebėjimas atskirti faktą nuo interpretacijos, suprasti šaltinio kilmę ir patikimumą yra esminė pilietinė kompetencija.

Mūsų prioritetu išlieka tarptautiškumas: aktyvus darbas su užsienio tyrėjais, bendri projektai ir partnerystės, kurios praturtina Lietuvos archyvų turinio sklaidą ir leidžia mūsų dokumentiniam paveldui būti matomam platesniame moksliniame bei kultūriniame lauke. Kartu kryptingai dirbame su elektroninių dokumentinių išteklių reguliavimu ir liberalizavimu – siekdami lankstesnio, skaitmeninės valstybės poreikius atitinkančio reglamentavimo, kuris užtikrintų ir patikimumą, ir pažangą.

Galiausiai, archyvams keliame ambicingą tikslą bendro kultūrinio lauko kontekste: siekiame lygiavertiškumo su kitomis kultūros įstaigomis, kad valstybės archyvai būtų vertinami ne tik kaip institucijos, aptarnaujančios administracinius procesus, bet ir kaip kūrėjai, kuratoriai, edukatoriai. Viešajame diskurse archyvai turi būti matomi ne vien kaip „žaliavos tiekėjai“, o kaip kokybiško kultūrinio turinio kūrėjai, galintys pasiūlyti apčiuopiamą pridėtinę vertę visuomenei.

I SKYRIUS STRATEGINIŲ IR VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

LVAT 08-001-11 veiklos tikslas – Valstybės archyvuose išsaugoti NDF dokumentus ir visuomenei reikšmingą skaitmeninį turinį bei taikant naujus dokumentinio paveldo kaupimo ir saugojimo būdus užtikrinti jų prieinamumą.

1 lentelė. Strateginio ir (arba) veiklos tikslo „Valstybės archyvuose išsaugoti NDF dokumentus ir visuomenei reikšmingą skaitmeninį turinį bei taikant naujus dokumentinio paveldo kaupimo ir saugojimo būdus užtikrinti jų prieinamumą“ poveikio rodikliai

Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (metai)	Faktinės poveikio rodiklio reikšmės			Siekėtina poveikio rodiklio reikšmė (2025 metai)	Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės	
		2023 metai	2024 metai	2025 metai		2025 m.	2030 m.
1	2	3	4	5	6	7	8
E-08-001-11-01 Asmenų, besinaudojančių archyvų paslaugomis ir teigiamai vertinančių archyvų paslaugas, dalis (procentai)	30,0 (2019)	-	-	-*	89,0	Netaikoma	Netaikoma

* - atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes ir prioritetus, 2025 m. LVAT buvo priimtas sprendimas neatlikti vartotojų pasitenkinimo valstybės archyvų teikiamomis paslaugomis tyrimo – vietoje jo buvo atliktos trys mažesnės apimties tikslinių grupių apklausos.

2025 m. LVAT 08-001-11 veiklos tikslas buvo pasiektas. Tam turėjo įtakos sėkmingai įgyvendinti penki tęstinės veiklos uždaviniai bei pasiekti valstybės archyvų veiklos rezultatai.

Ataskaitiniais metais valstybės archyvai kaupė valstybės dokumentinį paveldą ir juo dalijosi, priėmė saugoti valstybės archyvams priskirtų įstaigų dokumentus ir ISR duomenis, restauravo ir konservavo NDF dokumentus, skaitmenino valstybės archyvų saugomus ne skaitmeninės kilmės dokumentus ir kėlė juos į Elektroninio archyvo informacinę sistemą (toliau – EAIS) ir informacinę sistemą E-KINAS (toliau – E. Kinas), skleidė informaciją apie valstybės archyvuose saugomus dokumentus, rengė parodas, konferencijas, konsultacinius renginius, edukacinius užsiėmimus, bendradarbiaudami su valstybės institucijomis, bendruomenėmis, nevyriausybinėmis ar verslo organizacijomis ar fiziniiais asmenimis įgyvendino kitas iniciatyvas.

2025 m. birželio bei spalio–gruodžio mėnesiais LVAT atliko Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto studentų apklausą, siekdama išsiaiškinti jų patirtį lankantis Lietuvos centrinio valstybės archyvo, Lietuvos valstybės istorijos archyvo, Lietuvos ypatingojo archyvo, Lietuvos valstybės naujojo archyvo bei Lietuvos literatūros ir meno archyvo skaityklose.

Lietuvos valstybės archyvų skaityklų veikla studentų vertinama aukštais balais, tačiau apklausa atskleidė ne pavienes problemas, o sisteminius paslaugų organizavimo ir vartotojo patirties valdymo trūkumus, kurie ilgainiui daro neigiamą poveikį institucijos reputacijai ir pasitikėjimui ja. Dauguma nustatytų problemų gali būti išspręstos be reikšmingų papildomų finansinių investicijų, priimant aiškius valdymo sprendimus, standartizuojant procesus ir kryptingai stiprinant paslaugų kultūrą.

2025 m. lapkričio 5–17 dienomis LVAT vykdė vartotojų apklausą, kuria siekė išsiaiškinti EAIS Skaityklos modulio tobulintinus aspektus. EAIS skaityklos vertinimas yra vidutinis, tačiau aiškiai matomas vartotojų nepasitenkinimas pagrindinėmis funkcijomis (bendras sistemos balas – 3,31/5). Apibendrinant galima teigti, kad dauguma vartotojų pageidauja funkcionalumo plėtos, patogesnės sąsajos ir didesnio sistemos patikimumo. Nors kai kurie respondentai nurodė, kad sistema iš esmės veikia, dauguma išreiškė priekaištų dėl jos lėtumo, nepakankamo patogumo ir paieškos tikslumo. EAIS Skaityklos modulis reikalauja tiek techninių, tiek funkcinių patobulinimų. Svarbiausios kryptys – paieškos sistemos modernizavimas, sistemos stabilumo užtikrinimas ir dokumentų peržiūros patogumo gerinimas. Įgyvendinus siūlomas priemones, sistema taptų modernesnė, patogesnė ir labiau orientuota į aktyvių tyrėjų bei vartotojų poreikius.

2025 m. lapkričio 28 d. – 2025 m. gruodžio 30 d. LVAT atliko anoniminę vartotojų apklausą dėl LVAT klientų aptarnavimo kokybės. Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos teikiamas paslaugas labai gerai ir gerai įvertino 100 % respondentų. Blogų ir labai blogų įvertinimų nebuvo. Didžioji dalis respondentų į LVAT kreipėsi el. paštu. Visi respondentai nurodė, kad juos aptarnavęs darbuotojas buvo mandagus, paslaugus ir dalykiškas, 70 % respondentų atsakė, kad jiems rūpimi klausimai buvo išspręsti kvalifikuotai.

Apibendrinti archyvų 2025 metų veiklos rezultatai rodo, kad surengtos parodos, edukacinės veiklos, konsultaciniai renginiai ir konferencijos susilaukė didelio susidomėjimo. Aktyvi komunikacija ir kryptingas prieigos prie archyvuose saugomų dokumentų didinimas prisidėjo prie didesnio visuomenės susidomėjimo ir geresnio archyvų teikiamų paslaugų matomumo. Taip pat ženkliai padidėjęs EAIS ir E. Kinas prieinamų suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros paveldo objektų peržiūrų bei archyvų pranešimų socialiniuose tinkluose peržiūrų skaičius patvirtina augantį visuomenės poreikį naudotis skaitmeniniais archyvų ištekliais.

2025 m. gruodžio 31 d. duomenimis, iš viso valstybės archyvuose saugoma:

Bendras valstybės archyvų saugomų dokumentų kiekis (apskaitos vienetais)	11194047
Rašytinių (popierinių) dokumentų kiekis (tiesiniais metrais)	121695,50
Rašytinių (popierinių) dokumentų kiekis (apskaitos vienetais)	10628236
Kino dokumentų kiekis (apskaitos vienetais)	11030
Fotodokumentų kiekis (apskaitos vienetais)	495864
Garso dokumentų kiekis (apskaitos vienetais)	28121
Video dokumentų kiekis (apskaitos vienetais)	9244
Elektroninių dokumentų kiekis (apskaitos vienetais)	2028
Mikrofilmų dokumentų, saugomų originalo teisėmis, kiekis (apskaitos vienetais)	8700
Dokumentų skaitmeninių kopijų, saugomų originalo teisėmis, kiekis (apskaitos vienetais)	10824
Bendras valstybės archyvų saugomų suskaitmenintų dokumentų kiekis (apskaitos vienetais)	909831

* - 2025 m. garso dokumentų kiekis, lyginant su 2024 m., yra mažesnis, nes 2024 m. duomenys buvo netiksliai apskaičiuoti dėl korektūros klaidos.

Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas	Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas	Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur)				Poveikio rodiklių reikšmės						
		Planas (įskaitant patikslinimus)	Vykdymas	Plano įvykdymo proc.	Vykdymas nuo pažangos uždavinio įgyvendinimo pradžios	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė		Siektina poveikio rodiklio reikšmė	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė	Poveikio rodiklio pasiekimo proc.	Siektina poveikio rodiklio reikšmė	
						2023 metais	2024 metais				2025 metais	2025 metais
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
08-001-11-02 (T)	Užtikrinti NDF ir Lietuvos kino paveldo kaupimą valstybės archyvuose ir jo išsaugojimą	3584,10	3584,01	99,99								
E-08-001-11-02-01	Valstybės archyvų saugyklų, atitinkančių dokumentų saugojimo reikalavimus, ploto dalis, lyginant su visų saugyklų plotu (procentai)					63,88	65,66	80,0	68,59	85,74		
08-001-11-03 (T)	Efektyviai organizuoti valstybės archyvų veiklą	1369,26	1368,24	99,93								
E-08-001-11-03-01	Valstybės archyvų veiklos planuose numatytų vertinimo kriterijų pasiektų reikšmių dalis (procentai)					-	85,9	100,0	85,07	85,07		
08-001-11-04 (T)	Užtikrinti prieigą prie valstybės archyvuose saugomų įvairių formų dokumentų ir teikti juos naudoti	2512,81	2223,58	88,49								
E-08-001-11-04-01	Viešai prieinamų suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros paveldo išteklių dalis, lyginant su visu valstybės archyvų saugomų					0,45	2,07	0,68	1,06	155,88		

Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas	Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas	Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur)				Poveikio rodiklių reikšmės						
		Planas (įskaitant patikslinimus)	Vykdymas	Plano įvykdymo proc.	Vykdymas nuo pažangos uždavinio įgyvendinimo pradžios	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė		Siektina poveikio rodiklio reikšmė	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė	Poveikio rodiklio pasiekimo proc.	Siektina poveikio rodiklio reikšmė	
						2023 metais	2024 metais				2025 metais	2025 metais
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	dokumentų kiekiu (procentai)											
08-001-11-05 (T)	Siekti efektyvaus asignavimų, skirtų valstybės perduotai savivaldybėms priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymo funkcijai atlikti, naudojimo	1666,0	1664,86	99,93								
E-08-001-11-05-01	Nustatytą laiką išsaugotų ir atrinktų naikinti dokumentų dalis nuo visų savivaldybėms perduotų archyvinių dokumentų (procentai)					-	-	6,0	4,84	80,67		
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso		12931,29	12639,70	97,75	-							
iš jo:												
1.1. valstybės biudžeto lėšos		11867,0	11864,20	99,98	-							
1.2. bendrojo finansavimo lėšos		-	-	-	-							
1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos		-	-	-	-							
1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos		1064,29	775,50	72,87	-							
2. Kiti šaltiniai, išskyrus valstybės valdomų įmonių lėšas ir valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšas (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir		-	-	-	-							

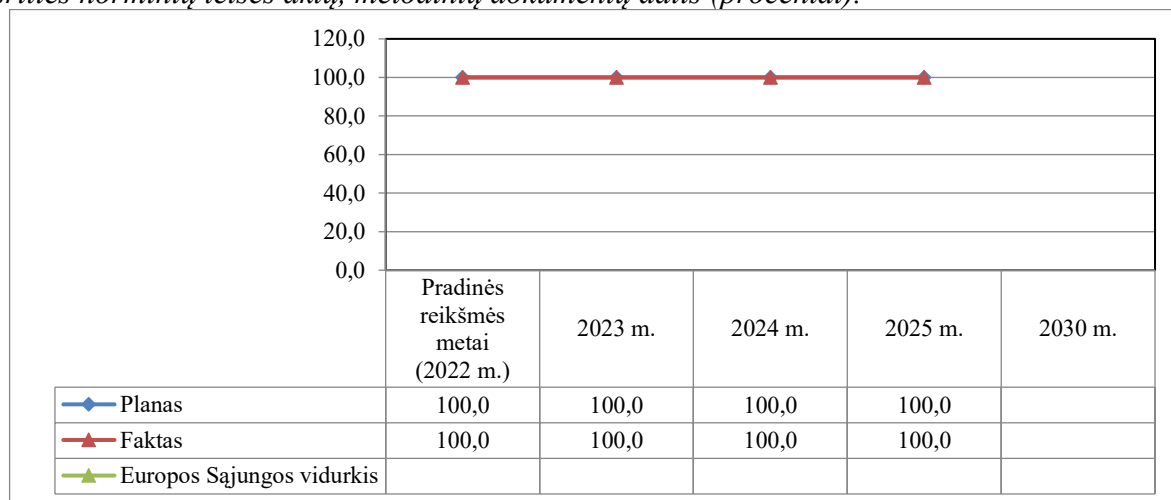
Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas	Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas	Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur)				Poveikio rodiklių reikšmės						
		Planas (įskaitant patikslinimus)	Vykdymas	Plano įvykdymo proc.	Vykdymas nuo pažangos uždavinio įgyvendinimo pradžios	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė		Siektina poveikio rodiklio reikšmė	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė	Poveikio rodiklio pasiekimo proc.	Siektina poveikio rodiklio reikšmė	
						2023 metais	2024 metais				2025 metais	2025 metais
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)												
3. Valstybės valdomų įmonių lėšos		-	-	-	-							
4. Valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšos		-	-	-	-							
Iš viso 08-001 (F) programai (1 + 2 + 3+ 4)		12931,29	12639,70	97,75	-							
08-002 (V)	Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos valdymo programa	798,0	795,70	99,71	-							
08-002-12-01 (T)	Didinti Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos veiklos efektyvumą	798,0	795,70	99,71								
R-08-002-12-01-01	Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos veiklos plane numatytų vertinimo kriterijų pasiektų reikšmių dalis (procentai)					76,0	72,2	100,0	68,42	68,42		
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso		798,0	795,70	99,71	-							
iš jo:												
1.1. valstybės biudžeto lėšos		798,0	795,70	99,71	-							
1.2. bendrojo finansavimo lėšos		-	-	-	-							
1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos		-	-	-	-							
1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos		-	-	-	-							

Valstybės veiklos sritis, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas	Valstybės veiklos sritis, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas	Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur)				Poveikio rodiklių reikšmės						
		Planas (įskaitant patikslinimus)	Vykdymas	Plano įvykdymo proc.	Vykdymas nuo pažangos uždavinio įgyvendinimo pradžios	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė		Siektina poveikio rodiklio reikšmė	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė	Poveikio rodiklio pasiekimo proc.	Siektina poveikio rodiklio reikšmė	
						2023 metais	2024 metais				2025 metais	2025 metais
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	2. Kiti šaltiniai, išskyrus valstybės valdomų įmonių lėšas ir valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšas (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)	-	-	-	-							
	3. Valstybės valdomų įmonių lėšos	-	-	-	-							
	4. Valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšos	-	-	-	-							
	Iš viso 08-002 (V) programai (1 +2 + 3+ 4)	798,0	795,70	99,71	-							
	Iš viso 08 valstybės veiklos sričiai (1 +2 + 3+ 4)	13729,29	13435,40	97,86	-							

2025 m., vykdant 08-001 (F) Nacionalinio dokumentų fondo administravimo ir valstybės perduotos savivaldybėms priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymo funkcijos vykdymo koordinavimo programą, buvo įgyvendinami penki tęstinės veiklos uždaviniai:

• **08-001-11-01 (T) Dalyvauti formuojant dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo srities politiką ir ją įgyvendinti.**

1 paveikslas. Nustatytais terminais parengtų dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo srities norminių teisės aktų, metodinių dokumentų dalis (procentai).

Duomenų šaltinis – LVAT ataskaitiniai duomenys.

2023–2025 m. E-08-001-11-01-01 stebėsenai skirto poveikio rodiklio planuota reikšmė buvo pasiekta. 2025 m. buvo suplanuota patvirtinti 9 dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo srities norminius teisės aktus. Ataskaitiniais metais iš viso buvo patvirtinta 14 teisės aktų, iš kurių 5 teisės aktai parengti ir patvirtinti papildomai, prioriteto tvarka.

Uždavinio įgyvendinimo rezultatai ataskaitiniais metais buvo pasiekti vykdant tęstinės veiklos priemonę 08-001-11-01-01 (TP) „Reglamentuoti dokumentų ir archyvų valdymą ir naudojimą, vykdyti teisės aktuose nustatytą šios srities reikalavimų priežiūrą“ bei atlikus šiuos darbus:

– Parengta ir patvirtinta 14 teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų ir archyvų valdymo administravimą.

Paskirstytos lėšos, skirtos valstybės perduotai savivaldybėms priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymo funkcijai atlikti 2025 metais (Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. sausio 7 d. įsakymas Nr. VE-1); Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. VE-10 patvirtintas Valstybės archyvuose saugomų dokumentų ir duomenų valdymo tvarkos aprašas; parengtas Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. balandžio 28 d. įsakymas Nr. VE-14 Dėl elektroninių dokumentų specifikacijų taikymo; Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. VE-17 pripažintas netekusiu galios Informacinių sistemų, kuriomis tvarkoma informacija, susijusi su dokumentų valdymu, steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašas; Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. VE-18 pripažintas netekusiu galios Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymas Nr. VE(1.3 E)-42 „Dėl Elektroninio dokumento specifikacijos PDF-LT-V1.0 patvirtinimo“; Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. VE-15 pakeista Lėšų apskaičiavimo valstybės perduotai savivaldybėms priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymo funkcijai atlikti metodika; Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. VE-20 pakeistas Lietuvos valstybės archyvuose saugomų išskirtinę vertę turinčių dokumentų sąrašas; Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. VE-8 pripažintas netekusiu galios Registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų perdavimo valstybės archyvams ar jų sunaikinimo tvarkos aprašas; Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. balandžio 28 d.

įsakymu Nr. VE-13 pakeistas Popierinių dokumentų atrankos ir išsaugojimo elektronine forma tvarkos aprašas; Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. VE-23 pakeistas Valstybės archyvų mokamų paslaugų įkainių sąrašas; Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. VE-23 pakeistas Valstybės archyvų mokamų paslaugų teikimo tvarkos aprašas; Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. VE-24 pakeistas Valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, perduodančių dokumentus valstybės archyvams, sąrašas; Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. VE-25 pakeistas Valstybės registrų, žinybinių registrų ir valstybės informacinių sistemų, kurių duomenys reikšmingi valstybės dokumentiniam paveldui, ir šiuos duomenis perduodančių valstybės registrų, žinybinių registrų ir valstybės informacinių sistemų valdytojų ar jų įgaliotų tvarkytojų sąrašas; Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. VE-22 pakeistos Dokumentiniam paveldui reikšmingų valstybės registrų, žinybinių registrų ir valstybės informacinių sistemų duomenų perdavimo Lietuvos valstybės naujam archyvui taisyklės.

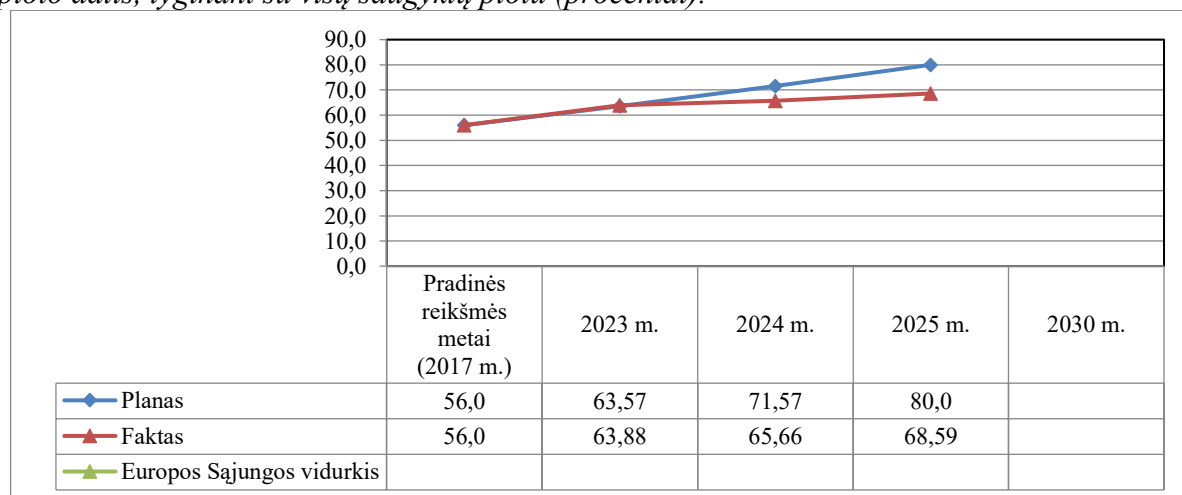
– Parengtos ir pateiktos 272 išvados dėl gautų derinti teisės aktų projektų (išvadų daugiau rengiama įsigaliojus Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo naujai redakcijai, vykdant įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje numatytas funkcijas).

– Įvertinti ir suderinti 8437 apskaitos dokumentai, kuriuos pateikė įstaigos. Taip pat per EAIS ar DBSIS buvo suderinti 8203 apskaitos dokumentai.

Pasiekti veiklos rezultatai turėjo tiesioginę naudą tęstinės veiklos uždavinio 08-001-11-01 (T) „Dalyvauti formuojant dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo srities politiką ir ją įgyvendinti“ įgyvendinimui bei jo siektinos poveikio rodiklio reikšmės pasiekimui.

• **08-001-11-02 (T) Užtikrinti NDF ir Lietuvos kino paveldo kaupimą valstybės archyvuose ir jo išsaugojimą.**

2 paveikslas. Valstybės archyvų saugyklų, atitinkančių dokumentų saugojimo reikalavimus, ploto dalis, lyginant su visų saugyklų plotu (procentai).

Duomenų šaltinis – valstybės archyvų ataskaitiniai duomenys.

2023–2025 m. E-08-001-11-02-01 stebėsenai skirtos poveikio rodiklio planuota reikšmė nebuvo pasiekta, kadangi dėl lėšų trūkumo nebuvo padidintas valstybės archyvų saugyklų, atitinkančių dokumentų saugojimo reikalavimus, plotas.

Pažymėtina, kad 2023 m. užbaigus naujojo archyvų komplekso pastato Vilniuje, O. Milašiaus g. 25, statybos darbus, 2025 m. E-08-001-11-02-01 poveikio rodiklio reikšmė padidėjo, tačiau planinė reikšmė nebuvo pasiekta.

Uždavinio įgyvendinimo rezultatai ataskaitiniais metais buvo pasiekti vykdant tęstinės veiklos priemonę 08-001-11-02-01 (TP) „Priimti saugoti įvairių formų dokumentus ir ISR

duomenis, kurti Valstybės kino metraščio leidinius bei taikyti dokumentų išsaugojimą užtikrinančias priemones“, atlikus šiuos darbus:

- Valstybės archyvai vykdė NDF dokumentų paieškos, kaupimo ir skaitmeninimo veiklas. Lietuvos centrinis valstybės archyvas (toliau – LCVA) tvarkė ir skaitmenino Lietuvos Sąjūdžio ir Atgimimo laikotarpio dokumentus, Vokietijos užsienio reikalų ministerijos Politiniame archyve saugomų bylų skaitmenines kopijas, Lietuvos išeivijos dokumentus, 1940–1941 m. vykusių rinkimų dokumentus, fotografijas, kuriose įamžinta Lietuva 1918–1991 metais (fotografijose užfiksuota Lietuvos kariuomenė, Šaulių sąjunga, policija, visuomeninės organizacijos, dvasininkija, Pirmasis bei Antrasis pasaulinis karas Lietuvoje, tarybmetis, SSRS kariuomenė ir kt.), fotografijas, kuriose užfiksuota diplomatų Lozoraičių politinė, visuomeninė veikla, asmeninis gyvenimas, portretus, grupines nuotraukas, kuriose įamžinti svarbūs tarpukario visuomenės veikėjai, Kauno jachtklubo veikla 1925–2006 m. bei Australijos lietuvių bendruomenės veikla 1928–2017 m., 1990 metų Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo proceso ir politinės situacijos šalyje apžvalgas, 1990–1996 m. Bostono (JAV) apygardos lietuvių radijo programų „Laisvės varpas“, „Tėvynės garsai“ garso įrašus, Jokūbo Stuko radijo valandėlės „Lietuvos atsiminimai“, kultūrinės radijo programos „Aušra“ 1954–1995 m. garso įrašus, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo tarybos 1988–1990 m. posėdžių garso įrašus. Lietuvos valstybės naujasis archyvas (toliau – LVNA) tvarkė ir skaitmenino Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarų dokumentus, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės klubo dokumentus, Lietuvos Sąjūdžio dokumentus, Juzefo Montvilo vardo lenkų kultūros fundacijos Lietuvoje dokumentus, Vilniaus krašto bajorų sąjungos (Lietuvos bajorų karališkosios sąjungos) ir kitus dokumentus.

- Siekdami, kad vartotojams būtų užtikrinta galimybė prieiti prie kuo didesnio valstybės archyvuose saugomų dokumentų kiekio, valstybės archyvai didelį dėmesį skyrė priimtų saugoti netvarkytų dokumentų sutvarkymui ir įtraukimui į apskaitą. Ataskaitiniais metais valstybės archyvai priėmė saugoti 102212 dokumentų (apsk. vnt.) (planuota 94000), iš kurių buvo priimti 88152 sutvarkyti dokumentai (apsk. vnt.) ir 14060 netvarkytų dokumentų (apsk. vnt.). Be to, iš privačių juridinių ir fizinių asmenų bei viešojo sektoriaus įstaigų buvo priimti saugoti 47785 sąlyg. vnt. nesutvarkytų dokumentų (planuota – 2902).

- Pradėjus eksploatuoti pastato Milašiaus g. 25 saugykla, LVNA tęsė šiam archyvui priskirtų įstaigų popierinių dokumentų perėmimą (2025 m. šis archyvas priėmė saugoti 55270 dokumentų (apsk. vnt.) – beveik 5 tūkst. apskaitos vienetų daugiau nei ankstesniais metais (2024 m. buvo priimta saugoti 50755 dokumentai (apsk.vnt.), 2023 m. buvo priimti saugoti 8843 dokumentai (apsk. vnt.)).

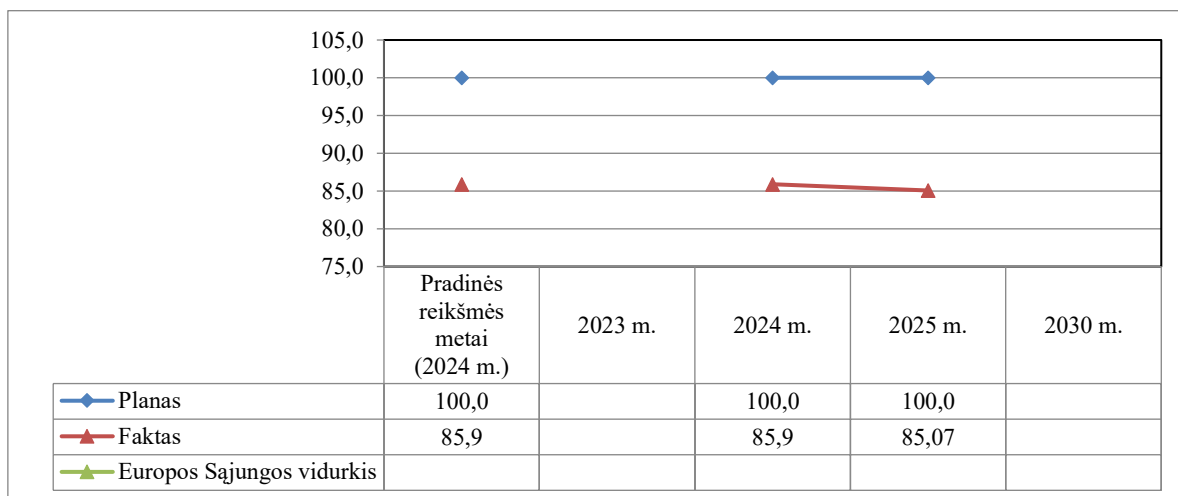
- LCVA sukūrė 8 Valstybės kino metraščio leidinius.

- Ataskaitiniais metais valstybės archyvai atliko ir suplanuotus dokumentų išsaugojimo darbus: restauravo 5477 dokumentus (popierinius dokumentus, pergamentus, fotodokumentus) (planuota 5620), konservavo 18882 dokumentus (popierinius dokumentus, pergamentus, fotodokumentus) (planuota 10180), konservavo 4064 vaizdo ir garso dokumentus (planuota 4000), įrišo 816 dokumentų bylų (planuota 450).

Pasiekti veiklos rezultatai turėjo tiesioginę naudą tęstinės veiklos uždavinio 08-001-11-02 (T) „Užtikrinti NDF ir Lietuvos kino paveldo kaupimą valstybės archyvuose ir jo išsaugojimą“ įgyvendinimui.

• **08-001-11-03 (T) Efektyviai organizuoti valstybės archyvų veiklą.**

3 paveikslas. Valstybės archyvų veiklos planuose numatytų vertinimo kriterijų pasiektų reikšmių dalis (procentai).

Duomenų šaltinis – valstybės archyvų ataskaitiniai duomenys.

2025 m. E-08-001-11-03-01 stebėsenai skirto poveikio rodiklio planuota reikšmė nebuvo pasiekta, kadangi iš 288 stebėsenos rodiklių planinių reikšmių, nustatytų valstybės archyvų 2025 metų veiklos planuose, buvo pasiektos tik 245. Pažymėtina, kad visos valstybės archyvų suplanuotos veiklos buvo įgyvendintos.

Nustačius priežastis, dėl kurių nebuvo pasiektos stebėsenos rodiklių planinės reikšmės, buvo suplanuoti korekciniai veiksmai, perplanuotos prioritetinės veiklos, persikirstyti darbai, todėl 2026 m. šį uždavinį numatoma sėkmingai įgyvendinti ir pasiekti poveikio rodiklio planuotą reikšmę.

Siekiant uždavinio įgyvendinimo rezultatų, ataskaitiniais metais buvo vykdomos tęstinės veiklos priemonės 08-001-11-03-01 (TP) „Efektyviai valdyti išteklius bei užtikrinti darbuotojų dalykinių kompetencijų ugdymą“, 08-001-11-03-02 (TP) „Vykdėti valstybės archyvų pastatų rekonstrukcijos ir saugyklų plėtros investicinius projektus“ ir 08-001-11-03-03 (TP) „Tvarkyti valstybės informacinius išteklius pagal Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos kompetenciją“ bei atlikti šie darbai:

– Vykdytos projekto „Lietuvos valstybinės archyvų sistemos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas“ veiklos pagal su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija suderintą projekto įgyvendinimo planą.

– Vykdyti pasirengimo darbai investicijų projektui „Lietuvos ypatingojo archyvo pastato Vilniuje, Gedimino pr. 12, rekonstravimas“ įgyvendinti.

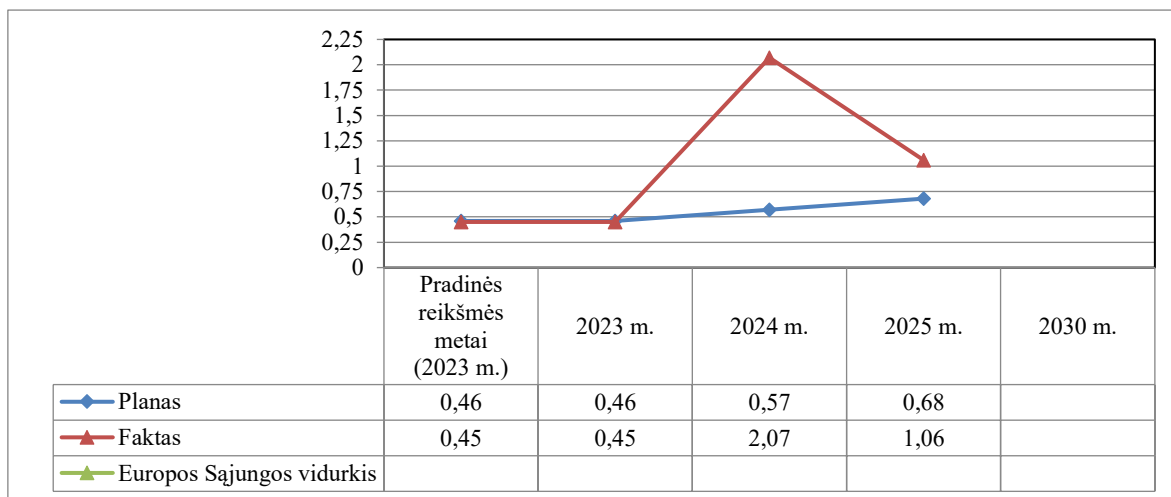
– Nuo 2025 m. kovo 31 d. iki balandžio 3 d. dalyvauta nacionalinėse kibernetinio saugumo pratybose „Kibernetinis skydas PhishEx 2025Q1“.

– 2025 m. gegužės 26–29 d. dalyvauta socialinės inžinerijos pratybose „PhishEx Kibernetinis skydas 2025“.

Pasiekti veiklos rezultatai prisidėjo prie tęstinės veiklos uždavinio 08-001-11-03 (T) „Efektyviai organizuoti valstybės archyvų veiklą“ įgyvendinimo, nors planuota poveikio rodiklio reikšmė ir nebuvo pasiekta.

• **08-001-11-04 (T) Užtikrinti prieigą prie valstybės archyvuose saugomų įvairių formų dokumentų ir teikti juos naudoti.**

4 paveikslas. Viešai prieinamų suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros paveldo išteklių dalis, lyginant su visu valstybės archyvų saugomų dokumentų kiekiu (procentai).

Duomenų šaltinis – valstybės archyvų ataskaitiniai duomenys.

2023–2025 m. E-08-001-11-04-01 stebėsenai skirto poveikio rodiklio planuota reikšmė buvo pasiekta ir viršyta – valstybės archyvai į EAIS ir E. Kinas įkėlė daugiau suskaitmenintų apskaitos vienetų, negu buvo planuota.

Uždavinio įgyvendinimo rezultatai ataskaitiniais metais buvo pasiekti vykdant tęstinės veiklos priemones 08-001-11-04-01 (TP) „Kaupti ir skleisti informaciją apie valstybės archyvuose saugomus dokumentus ir skaitmeninį turinį, skaitmeninti unikalius dokumentus“, 08-001-11-04-02 (TP) „Tirti, teikti naudoti ir populiarinti valstybės archyvuose saugomus dokumentus bei teikti administracines ir informacines paslaugas“ ir 08-001-11-04-03 (TP) „Identifikuoti ir įtraukti su Lietuvos diaspora susijusių archyvų, saugomų užsienyje, aprašymus į interneto puslapyje <https://diaspora.archyvai.lt/> esančią paieškos priemonę“, atlikus šiuos darbus:

- Valstybės archyvai suskaitmenino 2217080 dokumentų (rašytinių ir fotodokumentų) vaizdų (planuota 1696110) ir 1988 valandas vaizdo ir garso dokumentų (planuota 1560). 2025 m., lyginant su 2024 m., buvo suskaitmeninta 14,5 procentų daugiau dokumentų vaizdų (2024 m. buvo suskaitmeninti 1936359 dokumentų (rašytinių ir fotodokumentų) vaizdai).

- Į EAIS ir E. Kinas įkeltų suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros paveldo objektų skaičius ataskaitiniais metais – 118281 (planuota įkelti 69267).

- EAIS sukurti 182227 dokumentų aprašai (planuota 141922).

- E. Kinas sukurti 15554 dokumentų aprašai (planuota 11983).

- EAIS prieinamų suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros paveldo objektų peržiūrų skaičius ataskaitiniais metais viršijo 5,97 mln. (planuotas peržiūrų skaičius – 3,08 mln.).

- E. Kinas prieinamų suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros paveldo objektų peržiūrų skaičius ataskaitiniais metais viršijo 563,3 tūkst. (planuotas peržiūrų skaičius – 122 tūkst.).

- Valstybės archyvų sekėjų socialiniuose tinkluose skaičius išaugo iki 55160 (planuotas skaičius – 44130).

- Buvo rengiami pranešimai socialiniuose tinkluose ir interneto portaluose, šio turinio peržiūrų skaičius viršijo 5,63 mln. (planuotas peržiūrų skaičius – 1,19 mln.).

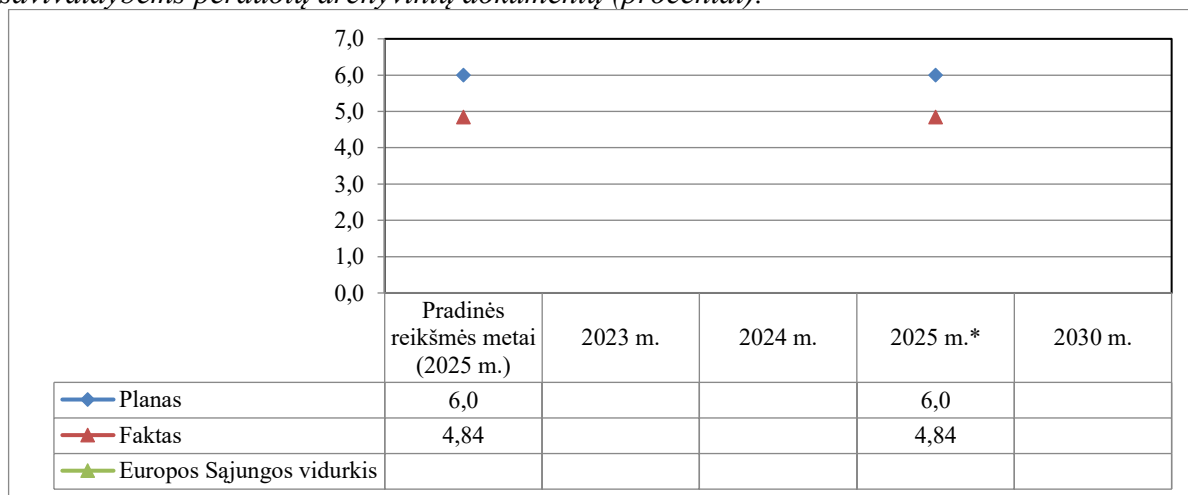
- Surengtos 23 dokumentų parodos, kurias aplankė 60031 lankytojas (planuotas lankytojų skaičius – 25250).
- Parengtas ir Lietuvos archyvų virtualių parodų portale (<https://virtualios-parodos.archyvai.lt/lt>) paskelbtas virtualias parodas (34 parodas) peržiūrėjo 38422 virtualūs lankytojai, kurie buvo skaičiuojami pagal lankytojo kompiuterio unikalų IP adresą (planuotas virtualių lankytojų skaičius – 13570).
- Valstybės archyvų edukaciniuose užsiėmimuose, kurių surengta 371, dalyvavo 8122 dalyviai (iš jų vaikų ir mokinių – 6229).
- Surengti 39 archyvų konsultaciniai renginiai, kuriuose dalyvavo 1183 dalyviai.
- Surengta 40 archyvų virtualių konsultacinių renginių, kuriuose dalyvavo 218 dalyvių.
- Surengti 192 archyvų renginiai, kuriuose dalyvavo 3357 dalyviai.
- Valstybės archyvai, bendradarbiaudami su kitomis valstybės institucijomis, bendruomenėmis, nevyriausybinėmis ar verslo organizacijomis, fiziniais asmenimis, įgyvendino 47 iniciatyvas, kuriuose dalyvavo 75248 dalyviai, ir 33 virtualias iniciatyvas, kuriuose dalyvavo 8640 dalyvių.
- Įgyvendinant Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. V-550 „Dėl Lietuvos diasporos politikos strateginių gairių „Globali Lietuva“ 2022–2030 m. patvirtinimo“, numatytas priemonės, į informacinę erdvę buvo integruoti 27 užsienio institucijose saugomų dokumentų fondų aprašymai. 2025 m. buvo įvykdytos 4 ekspedicijos. Kauno regioninis valstybės archyvas surengė ekspediciją į Braziliją, San Paulą, kurios metu buvo identifikuoti pirmojo Marijampolės burmistro Eliziejaus Draugelio ir Brazilijos Lietuvių sąjungos archyvo dokumentai. LCVA atstovų ekspedicijos į JAV metu buvo sutvarkytas ir aprašytas Amerikos lietuvių kultūros archyve ALKA saugomas prelado Pranciškaus Mykolo Juro fondas. Lietuvos literatūros ir meno archyvo (toliau – LLMA) atstovai vyko į Hiutenfeldą (Vokietija), kur suskaitmenino 3000 vaizdų (13 sąlyginių vienetų) iš Lietuvių kultūros institute saugomų dokumentų. Tęsdami pradėtus darbus į Hiutenfeldą vyko ir LCVA atstovai. Jie toliau saugoti perėmė 115 sąlyginių vienetų rašytinių dokumentų ir 448 sąlyginius vienetus audiovizualinių dokumentų.
- 2025 m. buvo vykdomi 7 projektai (Klaipėdos regioninis valstybės archyvas vykdė projektą „Žemaitijos regiono dokumentų kolekcijų įsigijimas“, LCVA vykdė 3 projektus „Fotografijų kolekcijos „1914–1918 m. karo veiksmų laikotarpis Lietuvoje“ įsigijimas“, „E-kultūros platforma (vieningas suskaitmeninto ir skaitmeninio kultūros ir audiovizualinio turinio, elektroninių paslaugų ir sklaidos portalas)“ ir „Duomenų valdymo modelio sukūrimas“, Lietuvos ypatingasis archyvas vykdė projektą „Žemaičių apygardos Šatrijos rinktinės dokumentų restauravimas“, o LLMA vykdė 2 projektus „Lietuvių kultūros instituto dokumentų tvarkymas, inventorizavimas ir skaitmeninimas“ ir „Čiurlionio pasaulis“. Šiems projektams įgyvendinti buvo gautas papildomas finansavimas iš kitų finansavimo šaltinių. Iš viso 2025 m. papildomai buvo gauta 211545,5 eurų (140275,3 eurų LCVA projektui vykdyti skyrė Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (Europos Sąjungos lėšomis finansuojamas projektas „E-kultūros platforma (vieningas suskaitmeninto ir skaitmeninio kultūros ir audiovizualinio turinio, elektroninių paslaugų ir sklaidos portalas“), 53480 eurų skyrė Lietuvos kultūros taryba, 10000 eurų skyrė Lietuvos Respublikos kultūros ministerija ir 7790,2 eurų – Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra).
- Valstybės archyvai asmenims suteikė 36482 administracines paslaugas (planuota 25590), 70657 konsultacijas (planuota 11946) ir pritaikė 7 paslaugas asmenims su negalia (planuota 4). Taip pat suteikta mokamų paslaugų, kurių vertė 743,10 tūkst. eurų (planuota suteikti už 617,20 tūkst. eurų). Atliekant dokumentų paiešką buvo suteikta 19016 mokamų paslaugų (planuota reikšmė – 11946) bei neatlygintinai suteiktos 18377 mokamos paslaugos (planuota – 14306).
- Apibendrinant galima pabrėžti, kad 2025 m. valstybės archyvai surengė 301 renginį, kuriuose dalyvavo 139,8 tūkst. dalyvių (planuotas dalyvių skaičius – 29,1 tūkst.), ir 107

virtualius renginius, kuriuose dalyvavo 47,26 tūkst. dalyvių (planuotas dalyvių skaičius – 18,0 tūkst.).

Pasiekti veiklos rezultatai turėjo tiesioginę naudą tęstinės veiklos uždavinio 08-001-11-04 (T) „Užtikrinti prieigą prie valstybės archyvuose saugomų įvairių formų dokumentų ir teikti juos naudoti“ įgyvendinimui bei padėjo pasiekti planuotą poveikio rodiklio reikšmę.

• **08-001-11-05 (T) Siekti efektyvaus asignavimų, skirtų valstybės perduotai savivaldybėms priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymo funkcijai atlikti, naudojimo.**

5 paveikslas. Nustatytą laiką išsaugotų ir atrinktų naikinti dokumentų dalis nuo visų savivaldybėms perduotų archyvinių dokumentų (procentai).

Duomenų šaltinis – Lietuvos Respublikos savivaldybių ataskaitiniai duomenys.

* - iki 2025 m. 08-001-11-05 uždavinio rezultatai pamatuoti buvo skaičiuojamas rodiklis „Savivaldybių panaudotų dotacijų dalis nuo visų savivaldybėms priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymo funkcijai atlikti skirtų asignavimų dalies (procentai).“

2025 m. E-08-001-11-05-01 stebėsenai skirta poveikio rodiklio planuota reikšmė nebuvo pasiekta, kadangi savivaldybių nustatytą laiką išsaugotų ir atrinktų naikinti dokumentų kiekis buvo mažesnis negu buvo planuota.

Siekiant uždavinio įgyvendinimo rezultatų, ataskaitiniais metais buvo vykdoma tęstinės veiklos priemonė 08-001-11-05-01 (TP) „Nagrinėti lėšų poreikį valstybės perduotai savivaldybėms priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymo funkcijai atlikti, atlikti jų panaudojimo analizę bei vykdyti savivaldybėms skirtų asignavimų naudojimo kontrolę“ ir atlikti šie darbai:

– Analizuotos savivaldybių administracijų pateiktos valstybės perduotos savivaldybėms priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymo funkcijos atlikimo 2025 metų ataskaitos.

– Paskirstytos 2026 metų dotacijos savivaldybėms.

– Išnagrinėti duomenys apie dotacijų panaudojimą 2024 metais.

– Apskaičiuotas ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijai pateiktas lėšų poreikis valstybės perduotai savivaldybėms priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymo funkcijai atlikti 2026 metams.

– Nustatytais terminais buvo atlikta 17 savivaldybių administracijos saugomų dokumentų patikrinimų.

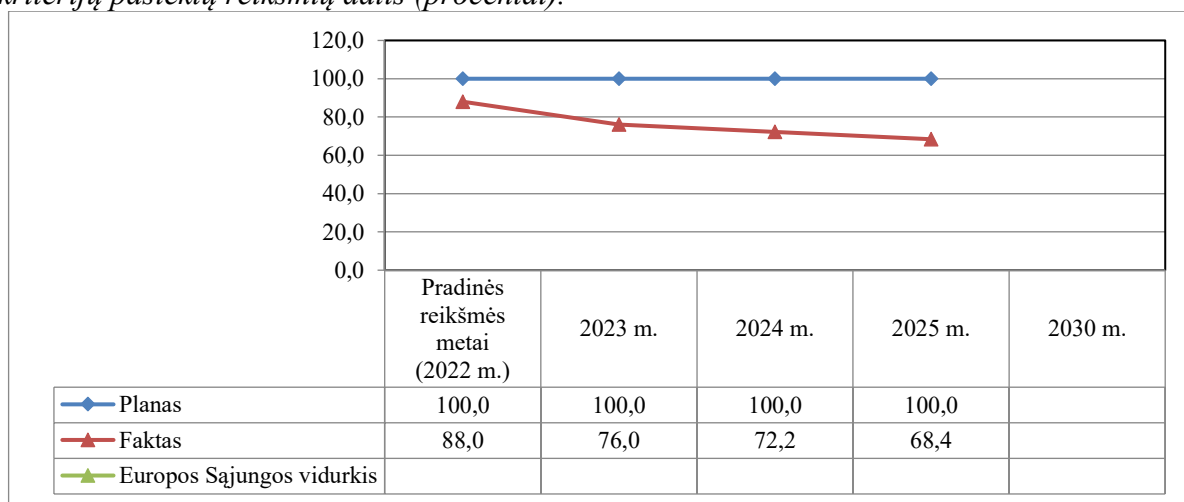
Pasiekti veiklos rezultatai prisidėjo prie tęstinės veiklos uždavinio 08-001-11-04 (T) „Siekti efektyvaus asignavimų, skirtų valstybės perduotai savivaldybėms priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymo funkcijai atlikti, naudojimo“ įgyvendinimo, nors planuota reikšmė ir nebuvo pasiekta.

Pažymėtina, kad tęstinės veiklos uždavinys yra tiesiogiai susijęs su Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 13 dalyje nurodytai funkcijai „Savivaldybėms pagal teisės aktus priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymas“ atlikti skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo koordinavimu ir prisideda prie Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų efektyvesnio panaudojimo.

2025 m., vykdant 08-002 (V) Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos valdymo programą, buvo įgyvendinamas šis tęstinės veiklos uždavinys:

• **08-002-12-01 (T) Užtikrinti sklandžią Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos veiklą.**

6 paveikslas. Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos veiklos plane numatytų vertinimo kriterijų pasiektų reikšmių dalis (procentai).

Duomenų šaltinis – LVAT ataskaitiniai duomenys.

2023–2025 m. R-08-002-12-01-01 poveikio rodiklio planuota reikšmė nebuvo pasiekta, kadangi iš 38 stebėsenos rodiklių, numatytų Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos 2025 metų veiklos plane, buvo pasiekti 26 stebėsenos rodikliai. Pažymėtina, kad visos LVAT numatytos veiklos buvo įgyvendintos.

Nustačius priežastis, dėl kurių nebuvo pasiektos stebėsenos rodiklių planinės reikšmės, buvo parengtas korekcinis veiksmų planas ir perplanuoti 2026 m. darbai, todėl 2026 m. numatoma sėkmingai įgyvendinti šį uždavinį ir pasiekti poveikio rodiklio planuotą reikšmę.

Siekiant uždavinio įgyvendinimo rezultatų, ataskaitiniais metais buvo vykdomos tęstinės veiklos priemonės 08-002-12-01-01 (TP) „Efektyviai valdyti Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos finansinius ir materialinius išteklius“ ir 08-002-12-01-02 (TP) „Efektyviai valdyti Lietuvos vyriausiojo archyvaro žmogiškuosius išteklius bei užtikrinti kokybiškas darbo sąlygas“. Atlikti darbai:

1. Tarptautinis bendradarbiavimas:

– 2025 m. sausio 16 d. surengtas susitikimas su Švedijos nacionalinio archyvo vyriausiąja archyvare Karin Åström ir tarptautinių reikalų koordinatore Johanna Fries Markiewicz.

– 2025 m. kovo 17 d. suorganizuotas susitikimas su Nobelio fiziologijos ir medicinos premijos laureatu mikro-RNR atradėju prof. Victor Ambros ir kolegomis.

– 2025 m. balandžio 10-11 d. dalyvauta praktiniuose mokymuose „Ranka rašyto teksto atpažinimas pasitelkiant dirbtinį intelektą“. Praktinius mokymus vedė Švedijos nacionalinio archyvo atstovai ir lektoriai Olof Karsvall ir Karl-Magnus Johansson, taikantys dirbtinį intelektą archyvo veikloje. Jau 2020 m. Lietuvos valstybės istorijos archyvas pirmasis pradėjo naudoti ranka rašyto teksto atpažinimo įrankį Transkribus (tokį naudoja iš Švedijos

nacionaliniame archyve), tad kolegų iš Švedijos teiktos konsultacijos ir praktiniai patarimai buvo labai naudingi pradiniame darbo su dirbtiniu intelektu archyvuose etape.

– 2025 m. gegužės 20–22 d. LVAT atstovai lankėsi Švedijos nacionaliniame archyve (Franstos ir Harnosando miestuose). Vizito metu Lietuvos delegacija susipažino su Švedijos nacionalinio archyvo centralizuoto skaitmeninimo modeliu, kuris pasižymi aiškiai išgrynintais procesais, pamaininiu darbu, detalio infrastruktūra ir dirbtinio intelekto sprendimų taikymu. Aplankytas skaitmeninimo centras Franstos mieste, kuriame dokumentai skaitmeninami ne tik nacionaliniam archyvui, bet ir kitoms institucijoms.

– 2025 m. birželio 4–6 d. Druskininkuose vyko Lietuvos ir Lenkijos kultūros paveldo ekspertų grupių XIV posėdis, kuriame dalyvavo ir Lietuvos vyriausioji archyvarė doc. dr. Inga Zakšauskienė. Posėdžio metu ypatingas dėmesys buvo skirtas tolesniam Lietuvos ir Lenkijos valstybinių archyvų bendradarbiavimui, dokumentinio paveldo skaitmeninimui ir prieigos plėtrai.

– 2025 m. birželio 10 d. Lietuvos vyriausioji archyvarė ir Japonijos nacionalinio archyvo prezidentas Kamata Kaoru Tokijuje pasirašė istorinį Lietuvos ir Japonijos archyvų bendradarbiavimo memorandumą. Šis susitarimas žymi naują dvišalių santykių etapą – jis įtvirtina ilgalaikį institucijų bendradarbiavimą dokumentų apsaugos, tyrimų, edukacijos ir kultūrinių iniciatyvų srityse. Memorandumas numato žinių mainus, bendras mokslines konferencijas, archyvinių dokumentų tyrimus bei dalijimąsi dokumentų restauravimo, skaitmeninimo gerąja patirtimi. Šis memorandumas yra ir simbolinis gestas, liudijantis, jog ir šiandienos pasaulyje istorinės atminties apsauga ir pagarba demokratinėms vertybėms – pamatiniai tarptautinio bendradarbiavimo principai.

– 2025 m. Lietuvos vyriausioji archyvarė doc. dr. Inga Zakšauskienė dalyvavo EBNA, EAG susitikimuose (4 susitikimai ES Tarybai pirmininkavusiose šalyse). LVAT ir valstybės archyvų atstovai dalyvavo DLM forumo susitikimuose (Gdanske (Lenkija) ir Kopenhagoje (Danija), taip pat pagal poreikį dalyvavo DLM forumo organizuojuose vebinaruose.

– LVAT ir valstybės archyvų atstovai dalyvavo 2025 m. spalio 27–30 d. vykusiame Tarptautinės archyvų tarybos kongrese Barselonoje, Ispanijoje, taip pat pagal poreikį dalyvavo Tarptautinės archyvų tarybos organizuojuose vebinaruose.

2. Naujų sklaidos formų kūrimas:

– 3. 2025 m. vasario 27– kovo 2 d. dalyvauta Vilniaus knygų mugėje. Archyvarai lankytojus supažindino su valstybine archyvų sistema, reikšmingiausiais archyvuose saugomais dokumentais, įtraukė į įvairias edukacines veiklas bei praktines veiklas. Knygų mugės metu sulaukta 2393 lankytojų.

– 2025 m. gegužės 14 d. LVAT surengta nuotolinė konsultacija „Consultation on ASIc management“, kurioje dalyvavo LVAT, Informatikos ir ryšių departamento, Latvijos ir Estijos nacionalinių archyvų atstovai.

– 2025 m. parengti trys pranešimai, kurie buvo perskaityti 2025 m. vasario 26 d. Helsinkio universiteto Aleksandro (*Aleksanteri*) instituto organizuotame nuotoliniame renginyje, 2025 m. gegužės 6 d. Latvijos nacionalinio archyvo renginyje ir 2025 m. spalio 26 d. Teisingumo ministerijos organizuojuose mokymuose Civilinės metrikacijos skyrių darbuotojams.

– 2025 m. LVAT suorganizavo 5 nuotolinius konsultacinius renginius, kuriuose dalyvavo 947 dalyviai, 7 renginius, kuriuose dalyvavo 2464 dalyviai, ir 2 virtualius renginius, kuriuose dalyvavo 66 dalyviai.

3. Projektų vykdymas:

– Vykdyti projekto „E-kultūros platforma (vieningas suskaitmeninto ir skaitmeninio kultūros ir audiovizualinio turinio, elektroninių paslaugų ir sklaidos portalas)“, finansuojamo Europos Sąjungos (NextGenerationEU) ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano

„Naujos kartos Lietuva“ lėšomis, įgyvendinimo darbai, numatyti LVAT ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos 2023 m. spalio 23 d. partnerystės sutartyje Nr. F8E-50-(4.11 Mr) (projekto kodas 06-003-P-0001).

– Vykdytos projekto „Lietuvos valstybinės archyvų sistemos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas“ veiklos pagal su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija suderintą projekto įgyvendinimo planą.

Įgyvendinti tęstinės veiklos uždaviniai ir pasiekti planuoti veiklos rezultatai prisidėjo prie 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, 4 strateginio tikslo „Stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą“ 4.1, 4.5 ir 4.6 pažangos uždavinių ir 9 strateginio tikslo „Stiprinti Lietuvos įtaką pasaulyje ir ryšius su diaspora“ 9.6 pažangos uždavinio įgyvendinimo bei Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 11, 159, 347, 350, 363, 372, 378, 380, 383, 385, 392, 409, 410, 418, 422, 425, 430, 437, 438 ir 444 nuostatų įgyvendinimo.

Lietuvos valstybinės archyvų sistemos įstaigų 2025 m. pasiekti planuoti veiklos rezultatai turėjo tiesioginę naudą visuomenei – užtikrino atvirą prieigą prie informacijos šaltinių, iš esmės praplėtė saugomų dokumentų tyrinėjimo, panaudojimo ir sklaidos galimybes, skatino Lietuvos Respublikos piliečių kultūrinės tapatybės formavimąsi, domėjimąsi kultūrinio paveldu, ugdė istorinę savimone, pagarbą valstybei ir jos istorijai bei nacionalinei kultūrai.

III SKYRIUS

VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ IR VALSTYBĖS KONTROLIUOJAMŲ VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ VEIKLOS REZULTATAI

Valdomų įmonių ar kontroliuojamų viešųjų įstaigų LVAT neturi.

Lietuvos vyriausioji archyvarė

Inga Zakšauskienė

Veiklos administravimo ir finansų skyriaus
vyriausioji specialistė

Vida Jakimavičienė